

Συντονιστικό Συμβούλιο ΓΕΩΤ.Ε.Ε., Λέσβος 22-23 Μαΐου 2015
Εισήγηση του Ζαφ. Μυστακίδη, προέδρου της Δ.Ε. ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Α.Μ.
με θέμα: «Συνταγογράφηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων
Συντονιστής επιτροπής του ΓΕΩΤΕΕ για την συνταγογράφηση

Βασικός σκοπός της θέσπισης της συνταγογράφησης της δραστικής ουσίας των γεωργικών φαρμάκων για τους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων είναι η εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και ο έλεγχος της αναγκαιότητας και της καταλληλότητας της εφαρμογής των γεωργικών φαρμάκων με στόχο τη διαχείριση των επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή γεωργικών φαρμάκων.

Με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν.4235/2014 θεσπίστηκε η απαίτηση συνταγογράφησης των γεωργικών φαρμάκων, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εμπορία τους από καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων.

Η πλειοψηφία του Γεωπονικού κόσμου χαιρέτισε την θέσπιση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, ενός πάγιου αιτήματος του κλάδου και παράλληλα εξέφρασε την κάθετη και έντονη διαφωνία του στην επιχειρούμενη προσπάθεια να απαγορευθεί η άδεια συνταγογράφησης από τους διανομείς γεωργικών φαρμάκων, η οποία μάλιστα οδήγησε τον χώρο μας σε ένα (ευτυχώς μικρό χρονικά) κύκλο εσωστρέφειας και άγονων αντιπαραθέσεων.

Η προσπάθεια για ύπαρξη ασυμβιβάστου μεταξύ συνταγογράφου και καταστημάτων λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων στερούνταν στοιχειώδους βάσης αιτιολόγησης και επιχειρηματολογίας και επιπρόσθετα γεννούσε πολλά ερωτηματικά αναφορικά με τους στόχους και τα κίνητρα που υπήρχαν πίσω από αυτήν την προσπάθεια.

Τελικά επικράτησε η λογική και μπορούν πλέον με την τήρηση των απαραίτητων προϋποθέσεων να συνταγογραφούν όλοι οι συνάδερφοι.

Για όλα τα θέματα που θα αναφερθούν παρακάτω και άλλα που θα προκύψουν στην πορεία και κατά τη δοκιμαστική χρήση του συστήματος, θα πρέπει να εκδοθεί από το Υπουργείο σειρά εγκυκλίων που θα διευκρινίζουν όλες αυτές τις περιπτώσεις.

Πριν σας αναλύσουμε τα θέματα που αφορούν τη συνταγογράφηση πιστεύουμε ότι θα πρέπει να ζητηθεί παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποχρεωτικής εφαρμογής του μέτρου, που είναι η 28-8-2015, έτσι ώστε να δοθεί περισσότερος χρόνος για να εξοικειωθούν οι συνάδελφοι σε χρονική περίοδο που δεν θα έχουν αυξημένο φόρτο εργασίας με την εφαρμογή της συνταγογράφησης, υποβάλλοντας τις προτάσεις και τις παρατηρήσεις τους. Ταυτόχρονα θα δοθεί και ο απαραίτητος χρόνος (και όχι εν μέσω καλοκαιρινών αδειών) ώστε οι εταιρείες software να προλάβουν να δημιουργήσουν το σχετικό λογισμικό συνταγογράφησης, κυρίως ως επέκταση των λογιστικών πακέτων έκδοσης φορολογικών παραστατικών που χρησιμοποιούν ήδη τα περισσότερα καταστήματα πώλησης γεωργικών εφοδίων. Η παράταση αυτή θα πρέπει να είναι πολύ κοντά στην οριστική εφαρμογή του μέτρου της πιστοποίησης χρηστών στην ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων (ιδιαίτερα αν παραταθεί και αυτή)? Επιπρόσθετα υπάρχουν και τα παρακάτω ζητήματα που χρήζουν επίλυσης και θα αποτελέσουν κι αντικείμενο της επιτροπής της οποίας είμαι συντονιστής:

1. Η συνταγογράφηση αφορά τα σκευάσματα που απευθύνονται σε επαγγελματίες. Επειδή όμως στην αγορά η συντριπτική πλειοψηφία των σκευασμάτων που υπάρχουν είναι αυτής της κατηγορίας και ελάχιστα σκευάσματα υπάρχουν που απευθύνονται σε ερασιτέχνες, θα υπάρξει πρόβλημα στους ερασιτέχνες για να προμηθευτούν κάποια φυτοπροστατευτικά προϊόντα για ίδια χρήση (αφού δεν θα έχουν και πιστοποιητικό ορθολογικής χρήσης) στον κήπο τους. Με λίγα λόγια καταργούμε εμμέσως την οικιακή λαχανοκομία και δενδροκομία που κατά κόρον υπάρχει στις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές, και τα τελευταία χρόνια της κρίσης και στις αστικές περιοχές με τους

κοινωνικούς λαχανόκηπους. Επιπλέον για τέτοιους είδους λιανικές μικροαγοραπωλησίες (ακόμα και αν γίνουν εφικτές) ο υπεύθυνος Γεωτεχνικός θα επωμιστεί ένα δυσανάλογο γραφειοκρατικό κόστος σε σχέση με την αξία της οικονομικής συναλλαγής. Συνεπώς, θα πρέπει το Υπουργείο να διευκολύνει (Δουλγερίδης) τις εταιρείες να διαθέσουν στην αγορά πολύ περισσότερα ερασιτεχνικά σκευάσματα και παράλληλα να τεθεί ένα ελάχιστο υποχρεωτικό όριο έκτασης για την έκδοση μια συνταγής (π.χ. 500 τμ. Αγρού που είναι και όριο δήλωσης στο ΟΣΔΕ). Όριο που θα σχετίζεται άμεσα με το μέγεθος της συσκευασίας του φυτοπροστατευτικού, θα αφορά τους ερασιτέχνες χρήστες και κάτω του οποίου δεν θα απαιτείται συνταγή.

2. Όσον αφορά τα σκευάσματα που έχουν έγκριση για τη βιολογική γεωργία και είναι χαρακτηρισμένα αποκλειστικά για επαγγελματίες χρήστες θα πρέπει να γίνει μια εξαίρεση. Επειδή τα σκευάσματα αποδεδειγμένα είναι ασφαλή για το περιβάλλον, τον χρήστη και τον καταναλωτή (υπό κάποιες προϋποθέσεις) θα πρέπει αυτά τα σκευάσματα να μπορούν να πωλούνται σε ερασιτέχνες και να μην απαιτείται η κατοχή πιστοποιητικού ορθολογικής χρήσης. Η συνταγογράφηση τους μπορεί κάλλιστα να μην γίνεται ή αν γίνεται, να γίνεται σύμφωνα με τα όρια που προτείναμε παραπάνω.
3. Να διευκρινιστεί πλήρως το θέμα των αμοιβών του συνταγογράφου σε συνεργασία με το Υπ. Οικονομικών, ώστε οι συνάδελφοι που ασχολούνται με το αντικείμενο να είναι καθόλα νόμιμοι, εκδίδοντας ή όχι τα αντίστοιχα παραστατικά, κάνοντας έναρξη ή όχι στη ΔΟΥ.
4. Να διευκρινιστεί το θέμα της συνταγογράφησης από τους δημοσίους υπαλλήλους, διευκρινίζοντας τις περιπτώσεις άσκησης ελέγχου των αγροτών και της αμοιβής, σε σχέση πάντα με τα καθήκοντα του Γεωπόνου δημοσίου υπαλλήλου και με τον δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα.
5. Μεγάλο πρόβλημα αποτελεί το θέμα της μη δυνατότητας έκδοσης συνταγής χωρίς τη χρήση της ψηφιακής εφαρμογής και του διαδικτύου.

Το πρόβλημα αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο στις αγροτικές και νησιώτικες περιοχές και στις περιπτώσεις βλάβης του internet. Τότε θα πρέπει να υπάρχει προσωρινή εναλλακτική λύση, η οποία - μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα - θα καταχωρείται στο διαδίκτυο. Πολλές φορές μάλιστα θα πρόκειται για επείγουσα εφαρμογή κάποιου σκευάσματος μετά την επιτόπια επίσκεψη του γεωπόνου στο χωράφι. Σε αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να γίνει προγενέστερα η έκδοση της συνταγής και αν δεν υπάρχει internet δεν θα μπορεί να συνταγογραφηθεί η συγκεκριμένη εφαρμογή και να εκτελεστεί στη συνέχεια, προκαλώντας έτσι ζημιά στους αγρότες.

6. Να διευθετηθούν θέματα διχογνωμίας π.χ. μεταξύ του Γεωπόνου που εκδίδει τη συνταγή και του Γεωπόνου που την εκτελεί. Θέματα που μπορεί να υποκρύπτουν εμπορικές πολιτικές και πρακτικές, ή θέματα συνδυαστικότητας μεταξύ των διαφόρων δραστικών ουσιών και των διαλυτών τους. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί στο τέλος τη ζημιά να την υποστεί ο ίδιος ο παραγωγός.
7. Υπάρχει θέμα και σε ορισμένες δραστικές ουσίες που έχουν έγκριση σε κάποιες καλλιέργειες με κάποια συγκεκριμένα εμπορικά ονόματα και ταυτόχρονα οι ίδιες δραστικές δεν έχουν έγκριση στις ίδιες καλλιέργειες με άλλα εμπορικά ονόματα. Λόγω του γεγονότος ότι η συνταγογράφηση γίνεται με τη δραστική ουσία θα πρέπει ο εκτελών τη συνταγή να ελέγχει αυτή τη συμβατότητα.
8. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά μέτρα, ώστε η συνταγογράφηση - πέραν του επιπλέον διοικητικού κόστους - να συμβάλει θετικά στην καταπολέμηση του φαινομένου των παράνομων εισαγωγών γεωργικών εφοδίων, για να γίνει έτσι αποδεκτή και πλήρως εφαρμοστέα από όλους. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να επισυνάπτεται η συνταγή στα τιμολόγια αγοράς γεωργικών εφοδίων κατά την τήρηση των λογιστικών βιβλίων των αγροτών, ως απαραίτητο δικαιολογητικό.

9. Την ενημέρωση της βάσης δεδομένων των δραστικών ουσιών γιατί σύμφωνα με πληροφόρηση που έχουμε δεν περιέχει όλες τις δραστικές και τα σκευάσματα, καθώς επίσης να ληφθεί μέριμνα και για την ένταξη σκευασμάτων που πήραν άδεια για επείγουσες χρήσεις 120 ημερών.
(Σίμογλου)
10. Την χρήση από το σύστημα συνταγογράφησης της βάσης δεδομένων πελατών με την οποία γίνεται η καταγραφή και να μην απαιτείται εκ νέου καταχώρηση των πελατών από τον συνάδελφο για την συνταγογράφηση. (Τρουμπάτας)
11. Με βάση την Ευρωπαϊκή νομοθεσία υπάρχει υποχρέωση της χώρας μας να περιορίσει τη συλλογή των στοιχείων στα απολύτως απαραίτητα για τους σκοπούς της νομοθεσίας και να διασφαλίσει με βάση την υφιστάμενη ευρωπαϊκή μεθοδολογία την προστασία όσων από αυτά τα στοιχεία είναι εμπιστευτικά. Όσο δε αφορά για τα συλλεγόμενα σήμερα μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του ΥΠΑΠΕΝ στοιχεία προσωπικού και απόρρητου χαρακτήρα (όπως είναι το ΑΦΜ του αγοραστή αλλά και το εμπορικό όνομα του σκευάσματος) η θέση μας είναι ότι ΠΑΡΑΝΟΜΑ συλλέγονται και κακώς μνημονεύονται τα συλλεγόμενα αυτά στοιχεία ως εργαλεία ελέγχου της αγοράς για τους λόγους που δεν έχουν επαρκώς αιτιολογηθεί.

Θα επιθυμούσαμε το ΥΠΑΠΕΝ να αναλάβει το ίδιο την πρωτοβουλία επί των δύο παραπάνω θεμάτων:

- α) της νομιμότητας των συλλεγόμενων στοιχείων, αλλά και
- β) της διασφάλισης των όποιων τελικά προσωπικών στοιχείων συλλέγονται, τη γνώμη της αρμόδιας αρχής για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Μόνο μια τέτοια γνωμοδότηση - καθοδήγηση θα διασφάλιζε τη διαδικασία τόσο σε επίπεδο υποκειμένων (γεωπόνων ή αγροτών) όσο και σε επίπεδο υπεύθυνων επεξεργασίας στο ΥΠΑΠΕΝ.